

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Den 16. september 2025
J.nr. 2025-5572
MIM 45-25

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om undtagelse til fortsat anvendelse af det ozonlagsnedbrydende stof, halon-1301, i brandsikringssystemer i Plankenau kommando- og kommunikationscentral i Østrig (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om undtagelse til fortsat anvendelse af det ozonlagsnedbrydende stof, halon-1301, i brandsikringssystemer. Forslaget giver specifikt tilladelse til én militær kommando- og kommunikationscentral i Østrig. Forslaget forventes drøftet og til afstemning på møde i Forvaltningskomitéen for stoffer, der nedbryder ozonlaget (Ozon komitéen) den 24. september 2025. Anvendelsen er en særlig samfundskritisk anvendelse af haloner, som fortsat er tilladt i EU indtil d. 31. december 2025. Undtagelsen forlænger tilladelsen til fortsat anvendelse for den østrigske kommando- og kommunikationscentral indtil 31. december 2034. Forlængelsen begrundes med, at det ikke er teknisk muligt at installere og anvende alternativer på den konkrete lokation inden forbudsdatoen d. 31. december 2025. Lokationen indeholder blandt andet IT-udstyr, der er kritisk for landets nationale sikkerhed og europæisk sikkerhedssamarbejde. Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at minimere anvendelsen af ozonlagsnedbrydende stoffer så vidt muligt under hensyntagen til de industrielle anvendelser og særlige samfundskritiske anvendelser, som fortsat er tilladte. I det konkrete tilfælde drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet på en specifik lokation, hvor der ikke findes teknisk egnede alternativer. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om undtagelse til fortsat anvendelse af det ozonlagsnedbrydende stof, halon-1301, i brandsikringssystemer til én militær kommando- og kommunikationscentral i Østrig.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 9, stk. 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2024/590 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Forvaltningskomitéen for stoffer, der nedbryder ozonlaget (Ozon komitéen). Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager

Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes drøftet og til afstemning på møde i Forvaltningskomitéen for ozonlagsnedbrydende stoffer (Ozon komitéen) den 24. september 2025.

Formål og indhold

Ozonlagsnedbrydende stoffer er skadelige for ozonlaget, der beskytter livet på jorden mod skadelige UV-stråler. Langt de fleste ozonlagsnedbrydende stoffer er derudover også meget kraftige drivhusgasser. Langt de fleste anvendelser af ozonlagsnedbrydende stoffer er i dag forbudt. Der er dog stadigvæk en række lovlige undtagelser som blandt andet kemiske råstoffer og proceshjælpstoffer eller særlige samfundskritiske anvendelser, hvor der ikke findes alternativer.

Anvendelsen af to specifikke stoffer, halon-1301 og halon-2402, er frem til d. 31. december 2025 lovlige i EU i brandsikringsanlæg til beskyttelse af rum i landbaserede kommando- og kommunikationscentraler, der er nødvendige for landets sikkerhed.

Østrig indsendte d. 13. juni 2025 en forespørgsel om undtagelse fra forbudsdatoen til anvendelsen af halon-1301 i brandsikringssystemer i Plankenau kommando- og kommunikationscentral i Østrig frem til d. 31. december 2040. Lokationen indeholder blandt andet IT-udstyr, der understøtter europæiske forsvarsprojekter og sikker data håndtering for føderale myndigheder. Undtagelsen begrundes med manglende tekniske alternativer efter de østrigske myndigheder har gennemført en undersøgelse med en teknisk evaluering af de mulige alternativer, eksempelvis nitrogen, argon eller tørpulvere. Kommissionen har vurderet forespørgslen om undtagelse og den bagvedliggende tekniske dokumentation. Kommissionen finder, at der ikke er teknisk egnede alternativer til brandsikringen af lokationen på nuværende tidspunkt. Dog kan det ikke udelukkes, at der vil være teknisk egnede alternativer tidligere end 31. december 2040, og Kommissionen foreslår derfor at begrænse undtagelsen til d. 31. december 2034.

Forslaget indebærer desuden en forpligtelse til Østrig til at sikre, at ethvert lager af halon-1301 efter udløb af undtagelsen markedsføres eller eksporteres til de fortsat tilladte anvendelser i tråd med forordningen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, som skal forhindre den uønskede destruktion af haloner, så længe der fortsat er et behov i særlige samfundskritiske anvendelser.

Endelig indebærer forslaget, at Østrig hvert år skal rapportere til Kommissionen om anvendelsen og håndteringen af halon-1301 omfattet af undtagelsen, herunder enhver anvendelse, genindvinding, salg, eksport og lækagetjek.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget påvirker ikke dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da forordningen er direkte gældende i Danmark.

Statsfinansielle konsekvenser og administrative konsekvenser for det offentlige:

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger for virksomhederne

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige administrative omkostninger eller gennemførelsesomkostninger for erhvervslivet.

Konsekvenser for beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget, uden at der er indkommet høringssvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at anvendelsen af ozonlagsnedbrydende stoffer skal minimeres så vidt muligt under hensyntagen til de industrielle anvendelser og særlige samfundskritiske anvendelser, som fortsat er tilladte. I det konkrete tilfælde drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet på en specifik lokation, hvor der ikke findes teknisk egnede alternativer.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.